

ACTUACIÓ D'OFICI DE LA SÍNDICA DE GREUGES EMMARCADA EN EL PROGRAMA DE VISITES ALS BARRIS CORRESPONENT A SANT MARTÍ DE PROVENÇALS

Justificació de l'actuació

La síndica de greuges de Barcelona desenvolupa el Programa de visites als barris de la ciutat de Barcelona, amb la finalitat de conèixer de primera mà la realitat dels barris en allò que afecta l'ocupació i el manteniment de l'espai públic, els equipaments públics, el trànsit i l'accessibilitat, per tal de contextualitzar així les queixes rebudes que tenen a veure amb l'estat i l'ús de l'espai públic i que afecten directament la qualitat de vida dels seus i les seves habitants.

La missió encomanada pel Consell Municipal a la síndica de greuges de Barcelona és la defensa dels drets fonamentals i les llibertats públiques dels veïns i veïnes de la ciutat i, per extensió, que l'actuació municipal s'ajusti a les normes de bon govern comunament acceptades. Amb aquesta finalitat, la síndica de greuges pot supervisar l'activitat de l'Administració municipal, especialment pel que fa als continguts de la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat.

El conjunt de la ciutat i els diferents barris que la formen són l'espai col·lectiu que pertany a tota la ciutadania, on transcorre la vida quotidiana i on en gran mesura es desenvolupen les relacions socials, comercials i de lleure. Les autoritats municipals, com a responsables del disseny i l'organització de la ciutat, han de poder garantir la qualitat de l'espai públic de manera que es faciliti l'equilibri, l'harmonia i la cohesió del conjunt social.

En el marc del Programa de visites als barris, la síndica ja va informar la Regidoria del Districte de Sant Martí de les visites realitzades als barris del Parc i la Llacuna el 2014, Besòs-Maresme el 2015, i La Verneda - La Pau, Poblenou i la Vila Olímpica el 2016.

Per preparar i fer aquestes visites ens hem posat en contacte amb entitats de barri i especialment amb les respectives associacions de veïns i veïnes. En aquest cas, les entitats han expressat la seva voluntat de desenvolupar la visita al barri de Sant Martí de Provençals des de la perspectiva de l'accessibilitat, i per tant la visita s'ha desenvolupat des de la mirada de la diversitat funcional.

Relat de la visita

La visita es realitza el dia 11 de maig de 2018 al matí. El punt de trobada és la cruïlla del carrer Bac de Roda amb la rambla Guipúscoa, amb representants de l'Associació de Veïns de Sant Martí de Provençals, la Vocalia de Persones amb Diversitat Funcional de la mateixa entitat, i del Centre d'Estudis Sant Martí de Provençals.

Els representants de les entitats presents en el recorregut manifesten, a l'inici del d'aquest, la seva voluntat de fer una visita al barri per posar de manifest les dificultats amb què es troben les persones amb diversitat funcional, tant a l'espai públic com a l'interior dels locals de pública concurrència, comerços i equipaments.

Exposen que el **Servei Públic de Transport Especial ("porta a porta")** és molt complicat de concertar perquè és molt difícil que contestin el telèfon de la centraleta després de les 8 del matí i perquè cal concretar el servei amb una antelació de dies, cosa que no sempre és possible planificar o preveure.

Mostren l'*Informe d'actuacions per a la inclusió 2017-2018 al Districte de Sant Martí*, el qual consideren que no s'ajusta plenament a la situació real. Com a exemple, mostren diferents **locals de pública concurrència i comerços** que, malgrat constar a l'esmentat informe com a accessibles, no ho són per diferents motius. Informen que han presentat una instància al Districte per informar d'aquests desajustos.

Un dels més habituals és que el servei adaptat per a persones amb discapacitat sigui utilitzat (a l'interior o en els seus accessos) com a magatzem o espai per als estris de neteja, cosa que impedeix que es puguin utilitzar d'acord amb les seves finalitats. Consideren que des del Districte s'hauria de vetllar per tal que aquests serveis accessibles estiguessin disponibles de forma permanent.

Un altre motiu de dificultat és que les barres dels bars o forns de pa són massa altes, de manera que les persones amb diferents discapacitats no poden veure o conversar amb normalitat amb la persona que les atén.

D'altres, malgrat ajustar-se al que s'acorda a la Taula d'Accessibilitat a les Activitats a Catalunya (TAAC), en el document de *Criteris generals d'aplicació de la normativa d'accessibilitat a les activitats en edificis existents*, l'existència de graons d'entrada en locals de pública concurrència o locals comercials consideren que limita el desenvolupament de la seva vida de forma plenament autònoma.

Assenyalen diferents exemples de comerços o locals de pública concurrència amb dèficits d'accessibilitat, com una pastisseria del carrer Julian Besteiro (sense rampa d'accés ni bany practicable), una òptica del carrer Julian Besteiro (sense rampa d'accés, i on col·loquen rampes de fusta inestables quan els clients ho sol·liciten), dos restaurants de la rambla Guipúscoa (amb una rampa de mides que no permet l'ús de cadira de rodes i amb graons a l'entrada i banys als quals s'accedeix a través d'escales interiors), un forn a la cantonada de rambla Guipúscoa amb carrer Agricultura (amb rampa d'accés però passadissos interiors excessivament estrets i bany no practicable), un local d'estètica ubicat al carrer Agricultura (graó d'accés a l'entrada, tot i que fa poc que ha iniciat l'activitat), entre molts d'altres.

Expliquen que les dificultats per accedir als **edificis de serveis** també es donen als edificis públics de gran centralitat, com ara la seu del Districte de Sant Martí i l'Hospital del Mar (que no es visiten en el marc d'aquesta actuació). Informen que en aquest edifici hospitalari, a la part original, cal fer reformes als banys per tal que siguin plenament accessibles, mentre que la part nova no és accessible en altres aspectes. Un altre exemple és el Casal de Gent Gran al carrer Bac de Roda, 188, que no disposa de contrast visual per accedir a la vorera.

Mostren, a l'interior del CUAP de Sant Martí de Provençals, com els banys adaptats, tot i ser-ho, no permeten la seva utilització de la forma en què haurien de fer-ho, ja que les mides no són suficients per permetre la rotació de les cadires de rodes, els sanitaris són massa baixos i no tenen la distància suficient amb la paret per permetre les transferències de forma autònoma i sense risc de caiguda. També evidencien que no hi ha guia de bastó per a invidents per accedir als banys i que les piques per rentar-se les mans són massa altes. Al mateix CUAP, els ascensors no són sonors per tal d'indicar a les persones invidents en quin pis es troben. A més, diuen que el centre no disposa de senyalització d'emergència per a persones amb discapacitat. També destaquen que la pantalla d'informació que hi ha no és sonora i les persones amb discapacitat visual no saben què conté i el tauler per a suggeriments és massa alt i no hi poden accedir les persones amb cadires de rodes o amb altres discapacitats.

Les places d'estacionament que hi ha al davant del CUAP tenen elements propers com ara arbres i faroles que impedeixen sortir o posar la cadira de rodes al costat.

A l'oficina de tramitació del DNI i el passaport del Complex Policial La Verneda també hi ha dèficits en matèria d'accessibilitat, com la manca d'indicadors sonors per informar del torn.

En relació amb l'Institut Infanta Isabel d'Aragó i l'Institut Joan d'Àustria, exposen que a l'accés des del carrer hi ha un petit graó que el fa impracticable a persones que utilitzen una cadira de rodes.

En relació amb les **places d'aparcament per a persones amb discapacitat**, consideren que no s'ha tingut prou cura a l'hora d'assignar l'espai, ja que hi ha alguns arbres o elements del mobiliari urbà al davant que dificulten l'accés al vehicle. També perquè hi estacionen motos a la banda de la vorera, cosa que impedeix el pas al vehicle. Es troben diferents exemples d'aquest fet al barri.

A l'**espai públic**, es poden observar contenidors d'escombraires que tenen arbres al davant i que hi impedeixen l'accés amb una cadira de rodes.

En diferents punts del barri es troben passos de vianants que, malgrat comptar amb pendent, no estan suficientment adaptats, per no tenir un pendent adequat, per no tenir una textura diferenciada, per haver-hi pilones al mig del pas, etc. A més es troben molt pocs semàfors sonors durant el recorregut de la visita, que es fa per les principals vies del barri i per tant les més transitades, tant pels transit rodats com pels vianants. Com a exemples de passos de vianants no accessibles amb cadira de rodes, es mostra el de la cantonada del Carrer Huelva amb el carrer del Treball, entre d'altres, i destaquen especialment el situat al passatge que es troba davant el núm. 264 del carrer Agricultura, que no disposa de rampa ni està gens deprimat i compta amb una alçada d'entre 5 i 10 cm, cosa que el fa absolutament impracticable amb cadira de rodes.

El Centre Esportiu Municipal (CEM) Júpiter, en l'accés que té a la cantonada del carrer Agricultura amb Concili de Trento, té una rampa que sobresurt de la façana, cosa que no està permesa per la normativa i que pot comportar riscos per a les persones amb dèficits visuals. Davant la porta del CEM hi ha places reservades per a persones amb discapacitat pintades en disposició de cordó, però els vehicles hi estacionen en bateria i molts d'ells sense la corresponent acreditació de vehicle per a persona discapacitada. Els veïns i veïnes referencien que no hi ha cap control per part de la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB) ni del mateix centre per alertar.

En relació amb el **transport públic**, s'exposa que al bus V-27, al seu pas pel carrer Espronceda, en hores punta no hi poden pujar persones amb cadira de rodes perquè la plataforma interna ja es plena, cosa que els comunica el conductor del bus.

Mostren la parada del bus 0963, al carrer Cantàbria, entre els carrers Andrade i Concili de Trento, hi ha vehicles que hi estacionen, cosa que obliga els busos a aturar-se lluny de la parada, motiu pel qual es fa gairebé impossible que les persones amb cadira de rodes hi puguin pujar o baixar. Els veïns i veïnes proposen que s'hi instal·li una plataforma permanent que garanteixi l'accés als autobusos i que aquests no vegin alterades les seves parades.

Com a aspectes positius, es destaquen:

- S'assenyala que el barri estava molt deficient en matèria d'accessibilitat i ara s'estan fent obres i es va fent progressivament més accessible i de forma informada i força consensuada amb el veïnat.
- La plaça Victoria Kent es renovarà i esdevindrà totalment accessible.
- La disponibilitat i coordinació fluida amb la tècnica referent de persones amb discapacitat del Districte de Sant Martí.

Consideració final

Un cop feta la visita, tenint en compte els aspectes observats i els comentaris realitzats per l'Associació de Veïns de Sant Martí de Provençals i el Centre d'Estudis Sant Martí de Provençals, la síndica destaca, com a aspectes a millorar per part del Districte de Sant Martí, els següents:

- Revisar l'*Informe d'actuacions per a la inclusió 2017-2018 al Districte de Sant Martí*, de forma participada amb els veïns i veïnes implicats en matèria d'accessibilitat i que se'n derivin les actuacions corresponents.
- Estudiar les possibilitats de canvi d'emplaçament dels contenidors d'escombraries en què hi hagi impediments físics per accedir-hi.
- Donar trasllat a l'àmbit sanitari de les dificultats expressades pels representants veïnals sobre els dèficits en matèria d'accessibilitat que detecten al CUAP de Sant Martí de Provençals.
- Instar TMB a promoure la revisió i les millores que convinguin al bus V-27 i a la parada de bus 0963.
- Coordinar amb la Unitat Territorial de la Guàrdia Urbana les actuacions adients per tal de prevenir i erradicar els estacionaments de vehicles i motos que impedeixen un ús adequat de les places d'aparcament reservades per a persones amb discapacitat.
- Planificar la millora d'aquells passos de vianants que no resulten plenament accessibles.

D'aquestes consideracions s'informarà el regidor del Districte de Sant Martí i la comissionada de Salut i de Diversitat funcional per tal que puguin ser observades a l'hora de definir l'acció de govern i millorar la situació del barri en els aspectes comentats.

De la present actuació d'ofici se'n donarà compte al Consell Plenari en l'informe anual reglamentari.

Barcelona, 1 de juny de 2018